

Jeg kan altsaa anbefale alle disse 4 Lovforslag. Jeg ønsker, at de allesammen maa komme igennem, og naar jeg siger alle, tænker jeg dermed særlig paa det ene, som maaske kan faa de største Vanskeligheder paa sin Vej, nemlig Tiendeloven. Paa Tiendelovens Gennemførelse sætter jeg den allerstørste Pris. Jeg ved meget vel, at der kan siges det ene og det andet om Tienden. Der kan siges, at det er en retfærdig Byrde, der hviler paa de Folk, som skulle yde den, og der kan siges, at det er en uretfærdig Byrde. Der kan siges, at det er rigtigt at bibeholde den, da Folk have købt deres Gaarde med den Byrde, men andre kunne med samme Ret paa-staa, at vi maa have den afløst. I vore Nabolande er man jo gaaet den Vej, at søge at faa Tienderne afskaffede, og jeg vil ønske, at vi her maa gaa den samme Vej. Der kan, som sagt, siges meget for og imod, men et kan der ikke disputeres om, og det er, at Tiendebyrden ude paa Landet hviler paa en enkelt Stand, ganske udelukkende paa en enkelt Stand, og derved, at den hviler paa denne ene Stand, sætter den et Skel ude i Landbefolkningen, skiller Landbrugerne ad i to forskellige Parter, Tiendeyderne og Tiendenyderne. Det er dette Skel, som efter min Mening har voldt saa megen Ulykke her i Landet, og jeg vil sætte overmaade megen Pris paa, at det blev ryddet til Side ved Tiendelovens Gennemførelse. At den vil koste mange Penge, er jeg ikke blind for; det er ikke faa Penge, der vil kræves af Staten, men jeg tror ikke, at Gennemførelsen vil kræve flere Penge af Statskassen, end det Gode, som opnaas derved, virkelig er værd.

Jeg vil altsaa ønske disse fire Lovforslag en god Skæbne paa den Vej, som de nu komme til at gaa. Jeg vil ønske, at det ved enigt Samarbejde med det andet Ting vil lykkes at faa dem gennemførte, og jeg vil ogsaa udtale det Haab, at den højt-ærede Regering vil gøre sit hertil. Derved vil Befolkningen ude i Landet føle sig tilfredsstillet, der vil komme Ro i Forholdene, og man vil anerkende den gode Villie, som er vist.

Indenrigsministeren (Bramsen): Jeg vil gerne i Anledning af det ærede Medlems Udtalelser, der nu satte sig, tage en Reservation for den fraværende Finansminister, idet jeg vil gentage, hvad han sagde forleden Dag, at der ingenlunde i hans Udtalelser har ligget nogen som helst Hensigt om at lægge Hindringer i Vejen for en lykkelig Overenskomst mellem

dette høje Ting og det andet Ting. Men naar det ærede Medlem udtalte, at man ude i Befolkningen overalt spurgte om, hvilke Klæfter der bevirkede, at der ikke blev noget af disse Love, og hvilke Hindringer der stillede sig i Vejen derfor, er det ganske klart, at der kun stillede sig én, men det ogsaa en uoverstigelig Hindring for, at disse Love førte til noget positivt Resultat, nemlig Uoverensstemmelserne mellem dette og det andet Ting, hvilke Uoverensstemmelser det andet Ting ved tre forskellige Lejligheder har bragt til dette Tings Kundskab. Det er disse Uoverensstemmelser, som have bibragt Regeringen den Overbevisning, at det vilde være sikrest at søge et noget forandret Grundlag i Stedet for det, som man hidtil ikke havde kunnet komme igennem paa. Da Regeringen nærer slige Planer og Ønsker, er det højst naturligt, at Finansministeren har undersøgt, hvorvidt der, efter at det foreliggende Forslag fra den parlamentariske Kommission var tilvejebragt, efter dette var større Udsigt til Overenskomst mellem de to Ting end tidligere, da Overenskomst ikke tilvejebragtes. Finansministeren har saa fundet Anledning til at bemærke, at man efter hans Skøn ikke havde fjernet de Anstødsstene, der tidligere havde været, og at der muligvis endog var kommet nogle flere til. Men han har kun udtalt sig om, hvad der hidtil har foreligget og ikke ment at kunne udtale noget om, hvorvidt der for nærværende Tid kunde gøre sig andre Anskuelser gældende i det andet høje Ting.

Da jeg nu har Ordet, vil jeg gerne i Anledning af, at den ærede Ordfører tvende Gange har udtalt sig om min tidligere Stilling til en Reform af vort Skattevæsen, og efter at det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) havde udtalt sig i samme Retning ved Finanslovens Behandling, gerne oplyse, hvad jeg allerede den Gang bebudede, at det forholder sig fuldstændig urigtigt, hvad der er udtalt derom. Der er sikkert ikke saa overmaade mange Medlemmer i dette høje Ting, der vare saa ivrige for og interesserede sig i saa høj Grad for en god Reform af vort Beskatningsvæsen som jeg i de to Aar, jeg var Medlem af dette Ting, medens disse Sager stode paa Dagsordenen. Nej, derom minde alt for mange Udtalelser i Rigsdagstidenden fra den Gang, jeg havde Ordet og i længere Foredrag udtalte mine Anskuelser angaaende dette Forhold. Men hvad det ærede Medlem for Ringkøbing og det ærede Medlem for Køge